

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 6 SEPTEMBER.

Keizer Napoleon gevangen en het republiek geproclameerd.

Wij hebben verleden zaterdag gemeld dat de dappere Mac-Mahon den grooten veldslag onder de muren van Sedan verloren had. Deze nederlaag der Franschen, die alweer onder het getal verpletterd zijn geworden, heeft voor Frankrijk schrikkelijke gevolgen gehad. Het fransche leger heeft moeten in Sedan terug trekken, alwaar zich ook keizer Napoleon bevond.

Het gansch garnizoen van Sedan, geen tegenstand kundende doen tegen de overmacht, heeft zich moeten krijgsgevangen geven.

Men zal verder lezen hoe Napoleon III zijnen degen aan den koning van Pruisen overgegeven heeft.

De twee monarken hebben eene zamenpraak gehad die twee uren geduurd heeft. Doch men bewaart het geheim over hetgeen in die tusschenkomst van weerskanten gezegd is.

Verleden zondag werd keizer Napoleon als krijgsgevangene weggevoerd; 's avonds omtrent 6 uren kwam hij te Luik aan, alwaar hij eenige oogenblikken stil bleef; daarna zette de trein zich op weg naar Verviers waar de Keizer de nacht doorgebracht heeft in het *Hôtel du chemin de fer*. Hij wordt overgevoerd naar de pruisische stad Cassel, waar de koning van Pruisen een prachtig kasteel ter zijne beschikking stelt.

De Keizer heeft in België gereisd in de koninklijke berlien welke Leopold II tot zijne beschikking gesteld had. Hij was vergezeld van verscheidene fransche officieren die hem getrouw gebleven zijn en die hem in den tegenspoed niet hebben willen verlaten. De belgische generaal Chazal heeft den trein tot Verviers vergezeld.

Men kon hopen dat de gevangneming van den keizer en de vernietiging der twee fransche legers van Sedan en van Metz, den vrede voor gevolg zou gehad hebben. Het schijnt dat er nog geen einde zal gesteld worden aan de verschrikkelijke menschenlacherij.

Parijs heeft het republiek geproclameerd, en het voorloopig gouvernement dat in Frankrijk tot stand gekomen is heeft eene proclamatie aan het gansche land afgekondigd, om alle burgers tot de wapenen te roepen ten einde de vreemdelingen uit het vaderland te verdrijven. Parijs is in staat gesteld om zich krachtig te verdedigen. De hoofdstad van Frankrijk is omringeld van een groot getal fortin die de stad op eene uitgestrekte afstand van verscheidene uren verdedigen. Deze uitgestrekte is zoo groot dat de stad door geen vijandelijk leger kan worden omsloten. Dit heeft nog voor gevolg dat de stad niet kan gebombardeerd worden, alvorens de vijand zich van de fortin heeft meester gemaakt.

Frankrijk heeft wel is waar zijne twee voornaamste legers verloren, de Franschen kunnen niet meer hunne vijanden in open veld gaan bevechten, doch de massa vrijwilligers en nationale garden kunnen zeer lang aan de belegeraars weerstaan en menige menschen levens zullen nog geslachtloft worden alvorens wij op vrede kunnen tellen.

Men hoopte op de tusschenkomst der onzijdige mogendheden. Engeland, Rusland, Oostenrijk waren gereed om hunne tusschenkomst ten dienste der vrede te stellen. Doch daar valt heden niet aan te denken. De mannen die deel maken van het voorloopig gouvernement van Frankrijk willen van geen vrede hooren. Zij zullen Parijs in puinen laten schieten eerder dan den vrede aan te nemen, zoolang er een pruische soldaat den grond van Frankrijk zal betreden.

Ongelukkig Frankrijk!

Tijdingen van de Belgische grens.

De naar Carlsburg uitgevekene fransche officieren, die meestendeels, ook de kolonel en de luitenant-kolonel, tot het 7e regiment lanciers

behooren, verzekeren dat 20 fransche regimenten in 't vuur zijn geweest in den lesten vierdaagschen veldslag.

Hun regiment heeft geen deel aan den strijd genomen, zelfs geene Pruisen gezien; de weg Mézières was voor hen afgesneden, die op Sedan belemerd, zoodat hun geen andere uitweg overbleef dan het Belgische grondgebied.

Zij, die deze grens niet konden bereiken, zijn allen gevangen of gedood geworden. Men hoort de lansiers bitter klagen over de onbekwaamheid hunner oversten en aanvoerders.

Namen, 3 september 9 u. 's avonds.

« Sedert drie dagen is Namen van aanzien veranderd; er heerscht aanhoudend eene buitengewone levendigheid. De toegangen tot 't station zijn door de volksmenigte overvuldigd, en tot zeer laat in den avond is het letterlijk met volk opgevuld.

« Gisteren, vrijdag, zijn hier meer dan 800 Franschen aangekomen; het grootste gedeelte van hen is onmiddellijk naar het kamp van Beverloo gezonden; de anderen zijn te Namen gebleven; zij zullen morgen vertrekken. Er zijn onder hen soldaten van alle korpsen: kurassiers, turcos, zonaven, dragonders, zelfs artillerie der zoe artillerie.

« Er is zoo even een trein met fransche soldaten alhier aangekomen. Zij zijn ten getalle van 120, van welke een 10tal gekwetsten. In een kompartiment van eerste klas bevonden zich eenige infanterie-officiëren, onder anderen een kolonel.

« Zoohaast de trein stil hield, sprong de volksmenigte op de portels toe, verscheidene dames van het hulpkomitee hielpen de gekwetsten om uit 't rijtuig te stappen en verleenden hun de hartroerendste zorgen. Degene welke 't zwaarste is gewond, is een turco, welke een kogel in den bil heeft bekomen. De anderen zijn slechts licht gekwetst.

« Nadat M. Ronvaux, geneesheer des hospitalen van Namen, deze ongelukkigen zorgvuldig onderzocht had, werden de licht gekwetsten op den trein teruggebracht, welke hen naar het kamp van Beverloo moet overvoeren. De turco alleen werd naar het gasthuis St-Jacob gedragen.

« Eene gansch sympathieke volksmenigte omringde het konvooi; er werden verscheidingen en levensmiddelen van allen aard, zelfs lekkernijen in groote hoeveelheid, aan de soldaten uitgedeeld. »

Oorlogsberichten.

Ziehier de bijzonderheden die de briefwisselaar der *Pall-Mall Gazette*, ooggetuige der gewichtige gebeurtenissen aan zijn blad schrijft;

De slag, om 4 uren des morgens begonnen, onder de muren van Sedan, werd om 2 uren opgeschorst, om ten 3 uren met nieuwe woede hernomen te worden en was om 5 uren geheel geëindigd. Mac-Mahon en zijn leger waren in Sedan geworpen, omsingeld door het pruisisch leger, 250,000 mannen sterk, en buiten staat het twee dagen in ontoereikende versterkingen uit te houden.

Om zes uren hood een officier van den franschen staf zich als parlementair in het hoofdkwartier van den koning van Pruisen aan, om over de bepalingen eener overgaaft te onderhandelen. Men bevond dat hij de hoedanigheid niet bezat om over het lot van een geheel leger te onderhandelen, in de plaats ingesloten. Men vroeg om te onderhandelen met den generaal O'Reilly, bevelhebber der plaats.

Deze werd op zijne beurt gezonden. Hij ontving voor antwoord, dat, daar alle ernstige verdediging in Sedan aan het fransche leger onmogelijk was, men eischte dat het zich onvoorwaardelijk overgaf.

Op dit oogenblik, zegt de briefwisselaar der *Pall-Mall Gazette*, was er nog geene sprak van den keizer, wiens tegenwoordigheid in 't fransche kamp men onbewust was, en het stilzwijgen over zulk een gewichtig feit, door den parlementair bewaard, werd later grootelijks gelaakt. Eensklaps doorliep eene ontzaglijke toejuchting het pruisische kamp. *Der Kaiser ist da!* (De keizer is daar!)

Bijna ten zelfden tijde werd een eigenhandige brief van Napoleon III den koning van Pruisen aangebracht. In dien brief, waarvan men natuurlijk juist de woorden niet kan opgeven, zegde de keizer, volgens het beweren van den pruisischen staf « daar ik aan het hoofd van mijn leger niet kan sterven, overhandig ik mijnen degen aan den koning van Pruisen. »

De geestdrift was in het pruisische leger overgroot. De soldaten wierpen hunne wapens weg en omhelsden elander, daar zij den oorlog als geëindigd beschouwden. Een kwart uur daarna speelden al de pruisische muziekkorpsen. Eenige begonnen de arias *Partant pour la Syrie* en zelfs

de *Marseillaise* te spelen, doch afgezondene deden hun aanstonds zwijgen, opdat 't pruisisch leger zijne zegepraal niet zou bezoodelen, door het voorkomen als zou het de overwonnenen in hun ongeluk willen beleedigen.

Graaf von Bismark werd levendig omgeven en geluk gewenscht. Hij antwoordde:

« Mijnheeren, ik ben voor niets in de overwinning van dezen oorlog, wendt u tot den koning en tot von Moltke. Ik heb niets gedaan... Toch, zegde hij, zich levendig hernemende, ik heb iets gedaan... Ik heb gemaakt dat de zuiderstaten van Duitschland ons met hunne machtige ondersteuning hebben geholpen, en het is aan hen, het is aan onze dappere Beierschen en Wurtembergers, dat wij deze laatste overwinning verschuldigd zijn.

Trouwens, men weet dat het voor de legers der Zuiderstaten zijn, die donderdag in het vuur zijn geweest.

De bevolking van Sedan stond geheel op de vesting, sedert het schieten had opgehouden, en beschouwde zigt de engelsche briefwisselaar, de ontzaglijke ontvoering van het pruisisch leger, alsof het een eenvoudige schouwspel was geweest.

De keizer is des anderendaags morgens, vrijdag, te Vendresse opgemerkt geworden; hij begaf zich naar het hoofdkwartier van den koning van Pruisen meer als bezoeker dan als gevangene.

Napoleon III zat in eene caleche, vergezeld van verscheidene generaals onder welke men de generaals Lebrun en Felix Douay erkende.

Ulanen te paard reden alleen aan het hoofd der caleche, die maar omgeven was van keizerlijke pikeurs, in hunne groene met goud gestikte livrei. Napoleon III zag er zeer kaln uit. Hij rookte eene cigarette.

Wij laten hier nog eenige bijzonderheden volgen over den vierdaagschen veldslag van Sedan:

De eigenlijke groote veldslag begon donderdag den 1ste september, ten 4 uren 's morgens: de Pruisen ten getalle van 240,000, hebben de gevechten begonnen te Douzy. Het leger van Mac-Mahon telde omtrent 110,000 mannen.

Het gevecht was geweldig, vooral van 10 tot 2 uren, toen de linker vleugel der Franschen, aangevoerd door generaal de Failly, door de Pruisen afgesneden, en het middenpunt en de rechtervleugel naar Sedan terug werden gevoeren.

In de afgesneden regimenten kwam alras de wanorde, de moedeloosheid, en fransche soldaten van alle wapens zijn door onze troepen, op belgischen bodem aangehouden en ontwapend geworden.

Donderdag avond, zond de keizer zijnen degen aan den koning van Pruisen, hij schreef daarbij het volgende: « Aan 't hoofd van mijn » leger niet kunende sterven, geef ik mijnen » degen over aan den koning van Pruisen. »

Er wierd hem geantwoord dat hij in persoon bij den koning moest komen. Den vrijdag morgen kwam keizer Napoleon III naar het hoofdkwartier der Pruisen.

Een pruisische officier heeft den franschen keizer in het hoofdkwartier des konings van Pruisen gezien, in een klein pachthof; hij zat aldaar tusschen twee kurassiers.

De veldslag van Sedan, zoo rijk in beslissende voordeelen, heeft aan Pruisen minder volk gekost dan de gevechten der voorgaande dagen. Aan de pruisische artillerie moeten wij vooral de overwinning toeschrijven.

Het slagveld biedt, bij Givone en Lamoncelle, een bedroevend toneel aan van dooden en verwonding. De lijken der geneeuvelde Pruisen waren reeds bijna allen begraven, maar die der Franschen lagen er nog uitgestrekt zoolks zij in den strijd gevallen waren.

Generaal de Failly is te zelfder tijd als zijn adjudant gedood geworden, niet door eenen franschen soldaat (zoolks verteld wordt), maar door het kanonschroot der Pruisen.

Gisteren lag zijn lijk nog op 't slagveld; het had eenen arm verloren, en een stuk eens houwitsers is hem in de rechterzij gevlogen.

Een ambtenaar van den spoorweg van Sedan verzekert, in Sedan op de muren eene proclamatie van den keizer gelezen te hebben, meldende dat hij als soldaat, onder de bevelen der generaals, die het kommando hadden, ging vechten. Daarna heeft hij den keizer gezien op een buitenbastion van het fort, het drama dat zich onder de muren ontrolde, naspurende.

Beschieting van Straatsburg.

Uit Carlsruhe wordt gemeld dat, ten gevolge der overstrooming van den Rijn, al de kelders dier stad onder water staan, iets wat aanmerkelijke nadeelen tweek brengt.

Verleden zondag is nogmaals een deel van het dak der kathedraal in brand geschoten door de belegeraars.

Verleden zaterdag namiddag hebben de fransche ministers eerst kennis durven geven van de verliezen en de neêrlaag der fransche legers en der aanhouding van den keizer.

Eene proclamatie werd in Parijs aangeplakt, en de parijzenaars zagen, bij hun ontwakken, den rampoed van Sedan en hunnen gevaarlijken toestand.

Aanstonds is geheel de hoofdstad in beweging gekomen; niet om oproer te maken of lanteernruten te breken, maar om lucht te geven aan het zoo lang versikte gevoel van vrijheid en wegschaffing des keizerrijks.

Hetzelfde feit heeft plaats gehad in het Wetgevend korps. De heer Jules Favre, heeft in naam van de leden der linkerzij, voorgesteld, de dynastie van Napoleon vervallen van den franschen troon te verklaren en een voorloopig gouvernement te benoemen.

Het volk uit de tribunen is naar de zittingzaal gekomen om dit voorstel te ondersteunen. Men eischte daarbij de Republiek, terwijl buiten, de kreet van *Levo de Republiek!* langs alle kanten weergalmd.

De eerste Napoleon, door de geschiedenis met recht gebrandmerkt als de geesel der Europeesche volkeren, eindigde minstens zijne loopbaan als krijgsheld.

Zijn nakomeling, die evenveel menschenbloed heeft doen storten; die Frankrijk en Duitschland noodeloos in eenen oorlog heeft gewikkeld, welke, wierde hij niet gestuit, uit zoude loopen op eene wederzijdsche uitroeing van al de levende krachten der beide groote natien: Napoleon III — zeggen wij — eindigt zijne loopbaan als een ellendige lafaard.

De veldslag van den 2 september.

Florenville, 4 september.

Nooit heeft er in de wereld, eene zoo verschrikkelijke menschenlacherij plaats gehad. Den 1ste september 1870 zal in de geschiedenis met een bloedig kruis geteekend blijven.

In die veertien uren zijn honderdduizenden menschen vermoord, met eene razernij die de 19de eeuw moet doen beschaamd worden, want bij de barbaran zou men iets dergelijks niet gevonden hebben.

Tegen half 12 was het fransche leger overwinnend, en het vuur hield enige oogenblikken op. Maar welhaast zagen wij eene dikke stofwolk oprispen. Een nieuw pruisisch corps kwam opdagen, en het vuur werd verschrikkelijker dan vroeger hervat. De twee legers stonden onder eene laagstevlaag van bommen, houwitsers en de soldaten vielen als kegels, door welke den bol geworpen wordt.

De Fransche hadden het terrein verloren, dat zij kort te voren gewonnen hadden.

Ik geef langs eenen omweg, om dichtter bij het gevecht te komen. Op mijnen weg ontmoette ik een inwoner van Pur, die op de vlucht was. Hij vertelde mij dat 5 tot 10,000 Pruisen den vorigen dag in zijn dorp hadden gelegerd, en hij aan 50 nachtverblijf had moeten geven.

Wij bereikten andere dorpen. Alles was er verlaten. De huizen waren ledig. Hier en daar huilde of blafte een beest, bukte een koei van honger. De weinige boeren die wij verder op zagen, namen bij onze nadering de vlucht, denkende in ons spioens te zien.

Wij beklommen de hoogte en zagen den linkervleugel der Franschen zich uitrekken tot Douzy, den rechtervleugel op Sedan, steunende op de belgische grenzen. De Pruisen stonden tegenover op de hoogte en hunne batterijen, op de heuvels geplaatst moesten den Franschen veel nadeel toebrengen.

Van des morgens hadden wij in het kanongedommel schokken gehoord die boven alle andere klonken. Het waren de belegkanons van Sedan, die geen oogenblik hebben opgehouden hunne vernielende houwitsers uit te braken. De rook en het stof was er zoo dik, dat wij geen juist denkbeeld van de operatien konden maken.

Het was 5 uren. Wij waren twee uren van Florenville verwijderd. Des nachts terugkeeren zou gevaarlijk zijn geweest; de hulansen hadden zich vertoond en 't bosch is opgekropt met stroopers, dieven en schurken, die van den toestand gebruik makeu om straffeloos te rooven.

Het sloeg 7 uren op den kerktoren van Pur, toen wij aan de belgische grenzen kwamen. Het vuur had sedert enige minuten opgehouden. Het station van Pont-Mogy brandde; de dorpen Waddelincourt, Fourru en Villers-Cernay brandden. Van Carignan tot Sedan is letterlijk de grond met lijken bedekt, en verschrikkelijk, de lijken van twee dagen te voren, reeds zoo talrijk, waren nog niet begraven....